

PAŠIJE PODLE LUKÁŠE

Český ekumenický překlad

EVANGELISTA

Blížil se svátek nekvašených chlebů, velikonoce. Velekněží a zákoníci přemýšleli, jak by ho zahubili; báli se však lidu.

Tu vstoupil satan do Jidáše, nazývaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti. Odešel, aby se domluvil s velekněžími a veliteli stráže, že jim ho zradí. Oni se zaradovali a dohodli se, že mu dají peníze. Jidáš s tím souhlasil a hledal vhodnou příležitost, aby jim ho vydal, až při tom nebude zástup.

Nastal den nekvašených chlebů, kdy měl být zabit velikonoční beránek. Ježíš poslal Petra a Jakuba a řekl jim:

JEŽÍŠ

Jděte a připravte nám beránka, abychom slavili velikonoční večeři.

EVANGELISTA

Oni mu řekli:

ZÁSTUP

Kde chceš, abychom ji připravili?

EVANGELISTA

Řekl jim:

JEŽÍŠ

Když vejdete do města, potkáte člověka, který nese džbán vody. Jděte za ním do domu, do něhož vejde, a řekněte hospodáři: 'Mistr ti vzkazuje: Kde je světnice, v níž bych jedl se svými učedníky velikonočního beránka?' A on vám ukáže upravenou velkou horní místnost; tam připravte večeři.

EVANGELISTA

Odešli a našli všechno, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka.

Když nastala hodina, usedl ke stolu a apoštolové s ním. Řekl jim:

JEŽÍŠ

Velice jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka, dříve, než budu trpět. Neboť vám pravím, že ho již nebudu jíst, dokud vše nedojde naplnění v království Božím.

EVANGELISTA

Vzal kalich, vzdal díky a řekl:

JEŽÍŠ

Vezměte a podávejte mezi sebou. Neboť vám pravím, že od této chvíle nebudu pít z plodu vinné révy, dokud nepřijde království Boží.

EVANGELISTA

Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy:

JEŽÍŠ

Toto je mé tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.

EVANGELISTA

A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl:

JEŽÍŠ

Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá. Avšak hle, můj zrádce je se mnou u stolu. Syn člověka jde, jak je určeno, běda však tomu člověku, který ho zrazuje.

EVANGELISTA

A oni se začali mezi sebou dohadovat, který z nich je ten, kdo to učiní. Vznikl mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. Řekl jim:

JEŽÍŠ

Králové panují nad národy, a ti, kdo jsou u moci, dávají si říkat dobrodinci. Avšak vy ne tak: Kdo je mezi vámi největší, buď jako poslední, a kdo je v čele, buď jako ten, který slouží. Neboť kdo je větší: ten, kdo sedí za stolem, či ten, kdo obsluhuje? Zdali ne ten, kdo sedí za stolem? Ale já jsem mezi vámi jako ten, který slouží. A vy jste ti, kdo se mnou v mých zkouškách vytrvali.

Já vám uděluji království, jako je můj Otec udělil mně, abyste v mém království jedli a pili u mého stolu; usednete na trůnech a budete soudit dvanáct pokolení Izraele. Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.

EVANGELISTA

Řekl mu:

PETR

Pane, s tebou jsem hotov jít i do vězení a na smrt.

EVANGELISTA

Ježíš mu řekl:

JEŽÍŠ

Pravím ti, Petře, ještě se ani kohout neozve, a ty už třikrát zapřeš, že mne znáš.

EVANGELISTA

Řekl jim:

JEŽÍŠ

Když jsem vás vyslal bez měšce, mošny a obuvi, měli jste v něčem nedostatek?

EVANGELISTA

Oni mu odpověděli:

ZÁSTUP

Neměli.

EVANGELISTA

Řekl jim:

JEŽÍŠ

Nyní však, kdo má měšec, vezmi jej a stejně tak i mošnu; kdo nemá, prodej plášť a kup si meč. Pravím vám, že se na mně musí naplnit to, co je psáno: 'Byl započten mezi zločince.' Neboť to, co se na mne vztahuje, dochází svého cíle.

EVANGELISTA

Oni mu řekli:

ZÁSTUP

Pane, tu jsou dva meče.

EVANGELISTA

Na to jim řekl:

JEŽÍŠ

To stačí.

EVANGELISTA

Potom se jako obvykle odebral na Olivovou horu; učedníci ho následovali. Když došel na místo, řekl jim:

JEŽÍŠ

Modlete se, abyste neupadli do pokušení.

EVANGELISTA

Pak se od nich vzdálil, co by kamenem dohodil, klekl a modlil se:

JEŽÍŠ

Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má nýbrž tvá vůle se staň.

EVANGELISTA

Tu se mu zjevil anděl z nebe a dodával mu síly.

Ježíš v úzkostech zápasil a modlil se ještě usilovněji; jeho pot kanul na zem jako krůpěje krve. Pak vstal od modlitby, přišel k učedníkům a shledal, že zármutkem usnuli. Řekl jim:

JEŽÍŠ

Jak to, že spíte? Vstaňte a modlete se, abyste neupadli do pokušení.

(Píseň 327)

EVANGELISTA

Ježíš ještě ani nedomluvil, a hle, zástup, a vpředu ten, který se jmenoval Jidáš, jeden z Dvanácti; přistoupil k Ježíšovi, aby ho políbil. Ježíš mu řekl:

JEŽÍŠ

Jidáši, políbením zrazuješ Syna člověka?

EVANGELISTA

Když ti, kteří byli s Ježíšem, viděli co nastává, řekli:

ZÁSTUP

Pane, máme se bít mečem?

EVANGELISTA

A jeden z nich napadl sluhu veleknězova a uťal mu pravé ucho.

Ježíš však řekl:

JEŽÍŠ

Přestaňte s tím.

EVANGELISTA

Dotkl se jeho ucha a uzdravil ho. Pak řekl Ježíš těm, kteří pro něho přišli, kněžím, velitelům stráže a starším:

JEŽÍŠ

Jako na povstalce jste na mne vyšli s meči a holemi. Denně jsem byl mezi vámi v chrámě, a nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina, vláda tmy.

EVANGELISTA

Pak ho zatkli a odvedli do veleknězova domu.

Petr šel zpovzdálí za nimi. Když zapálili uprostřed nádvoří oheň a sesedli se okolo, přisedl mezi ně i Petr. A jak seděl tváří k ohni, všimla si ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla:

SLUŽKA 1

Tenhle byl také s ním!

EVANGELISTA

Ale on zapřel:

PETR

Vůbec ho neznám.

EVANGELISTA

Zakrátko ho spatřil někdo jiný a řekl:

SLUŽKA 2

Ty jsi také jeden z nich.

EVANGELISTA

Petr odpověděl:

PETR

Nejsem!

EVANGELISTA

Když uplynula asi hodina, tvrdil zase někdo:

SLUŽKA 2

I tenhle byl určitě s ním, vždyť je z Galileje!

EVANGELISTA

Petr řekl:

PETR

Vůbec nevím, o čem mluvíš!

EVANGELISTA

A ihned, ještě než domluvil, zakokrhá kohout. Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra; a Petr se rozpomenul na slovo, které mu Pán řekl: "Dřív než dnes kohout zakokrhá, zapřeš mne třikrát." Vyšel ven a hořce se rozplakal.

Muži, kteří Ježíš hlídali, posmívali se mu a bili ho; zavázali mu oči a ptali se ho:

ZÁSTUP

Hádej, proroku, kdo tě uhodil.

EVANGELISTA

A ještě mnoha jinými slovy ho uráželi.

Jakmile nastal den, shromáždili se starší z lidu, velekněží a zákoníci, odvedli ho před svou radu a řekli mu:

ZÁSTUP

Jsi-li Mesiáš, pověz nám to.

EVANGELISTA

Odpověděl jim:

JEŽÍŠ

I když vám to řeknu, neuvěříte. Položím-li otázku já vám, neodpovíte. Ale od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha.

EVANGELISTA

Tu mu řekli všichni:

ZÁSTUP

Jsi tedy Syn Boží?

EVANGELISTA

On jim odpověděl:

JEŽÍŠ

Vy sami říkáte, že já jsem.

EVANGELISTA

Oni řekli:

ZÁSTUP

Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to slyšeli z jeho úst.

EVANGELISTA

Tu povstalo celé shromáždění a odvedli ho k Pilátovi. Vznegli proti němu žalobu:

ZÁSTUP

Podle našeho zjištění rozvrací tento člověk náš národ, brání odvádět císaři daně a prohlašuje se za Mesiáše krále.

EVANGELISTA

Pilát mu položil otázku:

PILÁT

Ty jsi král Židů?

EVANGELISTA

On mu odpověděl:

JEŽÍŠ

Ty sám to říkáš.

EVANGELISTA

Pilát řekl velekněžím a zástupům:

PILÁT

Já na tomto člověku žádnou vinu neshledávám.

EVANGELISTA

Ale oni na něj naléhali:

ZÁSTUP

Svým učením pobuřuje lid po celém Judsku; začal v Galileji a přišel až sem.

EVANGELISTA

Jakmile to Pilát uslyšel, otázal se, zda je ten člověk z Galileje. Když se dověděl, že podléhá Herodově pravomoci, poslal ho k němu, protože Herodes byl právě v těch dnech také v Jeruzalémě.

Když Herodes Ježíše spatřil, velmi se zaradoval; už dávno si ho totiž přál vidět, poněvadž o něm mnoho slyšel, a doufal, že uvidí, jak dělá nějaký zázrak. Kladl mu mnoho otázek, ale on mu na nic neodpovídal. Byli při tom i velekněží a zákoníci a neústupně na něj žalovali. Tu se od něho Herodes se svými vojáky pohrdavě odvrátil, vysmál se mu, dal ho obléci ve slavnostní šat a poslal ho zase k Pilátovi. Toho dne se Herodes a Pilát stali přáteli; před tím totiž bylo mezi nimi nepřátelství.

Pilát svolal velekněze, členy rady i lid a řekl jim:

PILÁT

Přivedli jste přede mne tohoto člověka, že pobuřuje lid; já jsem ho, jak vidíte, před vámi vyslechl a neshledal jsem na něm nic, z čeho jej obviňujete. Ani Herodes ne; vždyť nám ho poslal zpět. Je zřejmé, že nespáchal nic, proč by zasluhoval smrt. Dám ho na místě potrestat a pak ho propustím.

EVANGELISTA

Musel jim totiž o svátcích propustit vždy jednoho člověka. Ale oni všichni najednou křičeli:

ZÁSTUP

Pryč s ním! Propuť nám Barabáše!

EVANGELISTA

To byl člověk, kterého uvrhli do vězení pro jakousi vzpouru ve městě a vraždu. Tu k nim Pilát znovu promluvil, neboť chtěl Ježíše propustit. Avšak oni křičeli:

ZÁSTUP

Na kříž, na kříž s ním!

EVANGELISTA

Promluvil k nim potřetí:

PILÁT

Čeho se vlastně dopustil? Neshledal jsem na něm nic, proč by měl zemřít. Dám ho zbičovat a pak ho propustím.

EVANGELISTA

Ale oni na něm s velkým křikem vymáhali, aby ho dal ukřižovat; a jejich křik se stále stupňoval. A tak se Pilát rozhodl jim vyhovět. Propustil toho, který byl vsazen do vězení pro vzpouru a vraždu a o kterého žádali; Ježíše vydal, aby se s ním stalo, co chtěli.

(Píseň 321)

Když jej odváděli, zastavili nějakého Šimona z Kyrény, který šel z pole, a vložili na něho kříž, aby jej nesl za Ježíšem. Za ním šel veliký zástup lidu; ženy nad ním naříkaly a oplakávaly ho. Ježíš se k nim obrátil a řekl:

JEŽÍŠ

Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte! Plačte nad sebou a svými dětmi; hle, přicházejí dny, kdy budou říkat: 'Blaze neplodným, blaze těm, které nikdy nerodily a nekojily!' Tehdy řeknou horám: Padněte na nás, a pahrbkům: Přirýjte nás!' Neboť děje-li se toto se zeleným stromem, co se stane se suchým?

EVANGELISTA

Spolu s ním byli vedeni na smrt ještě dva zločinci. Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. Ježíš řekl:

JEŽÍŠ

Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.

EVANGELISTA

O jeho šaty se rozdělili losem.

Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali a říkali:

ZÁSTUP

Jiné zachránil, ať zachrání sám sebe, je-li Mesiáš, ten vyvolený Boží!

EVANGELISTA

Posmívali se mu i vojáci; chodili k němu a podávali mu ocet a říkali:

ZÁSTUP

Když jsi židovský král, zachraň sám sebe.

EVANGELISTA

Nad ním byl nápis písmem řeckým, latinským a hebrejským: "Toto je král Židů." Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal:

LOTR PO LEVICI

To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!

EVANGELISTA

Tu ho ten druhý okřikl:

LOTR PO PRAVICI

Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen ke stejnému trestu. A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal.

EVANGELISTA

A řekl:

LOTR PO PRAVICI

Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.

EVANGELISTA

Ježíš mu odpověděl:

JEŽÍŠ

Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.

EVANGELISTA

Bylo už kolem poledne; tu nastala tma po celé zemi až do tří hodin, protože se zatmělo slunce. Chrámová opona se roztrhla v půli. A Ježíš zvolal mocným hlasem:

JEŽÍŠ

Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.

EVANGELISTA

Po těch slovech skonala.

(Chvilé ticha)

Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl:

SETNÍK

Tento člověk byl vskutku spravedlivý.

EVANGELISTA

A ti, kdo se v celých zástupech sešli na tu podívanou, když viděli, co se stalo, odcházeli bijíce se do prsou. Všichni jeho přátelé stáli opodál, i ženy, které Ježíše doprovázely z Galileje a všechno to viděly.

Členem židovské rady byl muž jménem Josef, člověk dobrý a spravedlivý, který ne-souhlasil s jejich rozhodnutím a činem. Pocházel z židovského města Arimatie a patřil k těm, kdo očekávali království Boží. Ten přišel k Pilátovi a požádal ho o Ježíšovo tělo; sňal je z kříže, zavinul do plátna a položil do hrobu, vytesaného ve skále, kde ještě nikdo nebyl pochován.

Byl pátek a začínala sobota. Ženy, které šly s Ježíšem z Galileje, šly za ním; viděly hrob i to, jak bylo tělo pochováno. Potom se vrátily, aby připravily vonné masti a oleje. Ale v sobotu zachovaly podle přikázání sváteční klid.

THE END